

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **PST CLC, a. s.**, se sídlem Nádražní 969/112, Ostrava - Moravská Ostrava, zastoupen Mgr. Vratislavem Urbáškem, advokátem se sídlem Národní 973/41, Praha 1, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, proti rozhodnutím Celního ředitelství Praha ze dne 30. 4. 2010, č. j. 6404-2/10-1701-21 a ze dne 4. 5. 2010, č. j. 6405-2/10-1701-21, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2014, č. j. 5 Af32/2010 - 76,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2014, č. j. 5 Af 32/2010 - 76, **se zrušuje.**
- II.** Rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 30. 4. 2010, č. j. 6404-2/10-1701-21 a ze dne 4. 5. 2010, č. j. 6405-2/10-1701-21, **se zruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 29 264 Kč k rukám Mgr. Vratislava Urbáška, advokáta, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2014, č. j. 5 Af 32/2010 – 76, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutím Celního ředitelství Praha ze dne 30. 4. 2010, č. j. 6404-2/10-1701-21 a ze dne 4. 5. 2010, č. j. 6405-2/10-1701-21. Těmito rozhodnutími byla změněna rozhodnutí

Celního úřadu Mělník ze dne 15. 12. 2009, č. j. 12519-2/2009-177300-031 a ze dne 16. 12. 2009, č. j. 11580-2/2009-177300-31, jimiž byly zamítnuty žádosti stěžovatele o opravu celních prohlášení a vrácení cla tak, že se oprava celních prohlášení nepovoluje a žádost o vrácení cla se zamítá.

[2] Ze spisu bylo zjištěno, že stěžovatel podal v období od ledna do září 2008 a od července do prosince 2008 k Celnímu úřadu v Mělníku (dále jen „celní úřad“) písemná celní prohlášení k propuštění zboží do režimu volného obchodu pro příjemce zboží a nepřímo zastoupenou právní osobu Foxconn Technology PTE. LTD, Singapore a Hon Hai Precision Industry CO. Ltd., Taiwan. Celní úřad rozhodnutími v celním řízení toto zboží označené jako „chladič CPU, regulované otáčky, pasivní část z hliníku,“ resp. „větrák pro procesor,“ a „chladič CPU, regulovatelné otáčky, pasivní část,“ resp. „systémový větrák do PC skříně - pouze aktivní část,“ zařadil na základě písemných prohlášení do TARIC kódu 8414 59 20 90 (pozn. od 1. 1. 2006 došlo ke změně kódu KN z 8414 59 30 na 8414 59 20), stanovil clo ve výši 2,3% a propustil je do režimu volného oběhu. Celní úřad postupoval v souladu s nařízením Komise (ES) č. 384/2004 ze dne 1. 3. 2004, o zařazení určitého zboží do kombinované nomenklatury (dále jen „nařízení č. 384/2004“), neboť to stanovilo zařadit předmětné zboží do podpoložky kombinované nomenklatury vztahující se k zařazení ventilátorů, protože podle bodu 2 tabulky obsažené v příloze tohoto nařízení byl základní charakter tohoto výrobku určen ventilátorem jakožto základní součásti pro odvádění přebytečného tepla.

[3] Dne 23. 10. 2009 (respektive dne 11. 11. 2009 ve druhém případě) požádal stěžovatel o opravu napadených celních prohlášení a vrácení cla dle čl. 236 Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, Celního kodexu Společenství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92“), protože se domníval, že podle platných právních předpisů v době podání celních prohlášení a úhrady cla nebyla částka cla dlužná ze zákona. Stěžovatel se odvolával na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie (dále též jen „Soudní dvůr“) ze dne 18. 6. 2009, ve věci *Kloosteboer Services*, C-173/08, Sb. rozh. S. I-5347 (dále též jen „rozsudek C-173/08“ nebo „rozsudek Soudního dvora“), o předběžné otázce týkající se sazebního zařazení zboží obdobného zboží dováženému stěžovatelem do jiného čísla a podpoložky celního sazebníku než podle nařízení č. 384/2004. Soudní dvůr v něm dospěl k závěru, že u výrobků složených z chladiče („heat sink“) a ventilátoru je pro zařazení podstatný právě chladič, a nikoliv ventilátor, a takové zboží mělo být proto zařazeno do podpoložky KN 8473 30 90 (podle TARIC kódu platného v nyní projednávané věci 8473 30 80 KN) vztahující se k částem, součástem a příslušenství počítačů, při jejímž použití nevzniká žádný celní dluh.

[4] Celní úřad předmětným žádostem o opravu napadených celních prohlášení a vrácení cla rozhodnutími ze dne 15. 12. 2009, č. j. 12519-2/2009-177300-031, a ze dne 16. 12. 2009, č. j. 11580-2/2009-177300-31, nevyhověl. Vytkl především, že existence rozsudku Soudního dvora nemůže mít retroaktivně žádný dopad na výrok rozhodnutí a navíc tento rozsudek sám o sobě není obecně závazným pramenem práva, kterým nadále zůstává nařízení Komise č. 384/2004. Proti těmto rozhodnutím podal stěžovatel odvolání. Celní ředitelství Praha (dále jen „žalovaný“) změnil výroky rozhodnutí celního úřadu tak, že oprava celních prohlášení se nepovoluje a žádost o vrácení cla se zamítá. Žalovaný ve svých rozhodnutích uvedl, že rozsudek C-173/08 neobsahuje nové skutečnosti, nýbrž pouze vykládá právní předpisy upravující sazební zařazování konkrétního zboží, přičemž tyto závěry soudu nelze aplikovat retroaktivně. Zároveň zvažil možnost využití mimořádných opravných prostředků, především obnovy řízení, dospěl však k závěru, že nejsou splněny zákonné podmínky obsažené v ustanovení § 54 a 55b zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“).

pokračování

[5] Proti rozhodnutím žalovaného brojil stěžovatel správní žalobou. V ní vytykal, že podáním žádostí o opravu se domáhal použití mimořádných opravných prostředků, přičemž nesouhlasil se žalovaným, že nebyly v jeho případě splněny podmínky pro využití těchto mimořádných opravných prostředků, zejména obnovy řízení. Zároveň zdůraznil, že rozhodnutí žalovaného vycházejí z chybného výkladu a aplikace celního kodexu a zejména předpisů o sazebním zařazení zboží v rámci kombinované nomenklatury, tedy nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. 6. 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku nařízení (dále též jen „nařízení č. 2658/87“ nebo „celní sazebník“) a nařízení č. 384/2004. Rozsudek Soudního dvora dle stěžovatele nade vší pochybnost obsahuje nové skutečnosti, které nemohly být uplatněny dříve, a přitom mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí, konkrétně na výklad právních předpisů upravujících sazební zařazování zboží. Proto stěžovatel považoval za nezvratné, že v důsledku nesprávného výkladu právního předpisu ze strany správních orgánů došlo k tomu, že v době zaplacení dovozního cla nebyla celá jeho částka dlužná ze zákona, a proto musí být jeho příslušná část vrácena dle čl. 236 odst. 1 prvního pododstavce Celního kodexu.

[6] Městský soud považoval za spornou otázku tu skutečnost, zda stěžovatel má nárok na vrácení cla dle čl. 236 Celního kodexu s ohledem na rozsudek Soudního dvora C-173/08, přičemž dospěl k závěru, že tento nárok nemá. V odůvodnění soud uvedl, že zařazení inkriminovaného zařízení do celního sazebníku se musí řídit nařízením Komise (ES) č. 384/2004 i přes jeho následné zrušení, které má účinky pouze *pro futuro*. Pokud tedy bylo zboží celně zařazeno v souladu s tímto nařízením, byla vyměřená a zaplacená částka cla vyměřena zákonně a správně, a není tedy důvod k opravě celního prohlášení a vrácení cla. Pokud jde o rozsudek Soudního dvora, městský soud aproboval postup žalovaného, když uvedl, že tento rozsudek se vztahuje na jiné dovozy a na období před účinností zmíněného nařízení. Žalovaný proto správně upřednostnil nařízení jako *act direct* s konstitutivním a přímým účinkem v době dovozů před výkladem učiněným Soudním dvorem na dovozy podobného zboží před tímto datem. Soud zároveň odmítl, že by tento rozsudek zavadával důvod pro obnovu řízení, neboť se jedná toliko o právní názor a nikoli o nové skutečnosti či důkazy. Jako žalobně relevantní odmítl též stěžovatelův poukaz na nejednotnou praxi správních úřadů, které sice přisvědčily, avšak vyzdvihl, že se nejedná o rozhodnou skutečnost mj. z toho důvodu, že kvůli nepodání odvolání nemohl žalovaný zastat úlohu sjednotitele rozhodovací praxe. Závěrem soud odůvodnil, z jakého důvodu považuje rozhodnutí žalovaného za přezkoumatelná, i přesto, že si je vědom, že tyto závěry jsou odchýlné od rozhodnutí jiného senátu městského soudu ve věci totožného žalobce a stejné sporné otázky (řešené pod sp. zn. 3 Af 13/2011).

II. Obsah kasační stížnosti

[7] Stěžovatel napadá rozsudek městského soudu kasační stížností, v níž namítá kasační důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), tzn. tvrdí nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku městského soudu a namítá vady předcházejícího řízení před správními orgány.

[8] Stěžovatel nejprve brojí proti tomu, že se soud prvního stupně nezabýval otázkou, zda s ohledem na povahu dováženého zboží celní dluh v době dovozu vznikl, či nikoli. Povaha deklarovaného dováženého zboží je přitom pro posouzení věci zásadní, neboť rozhoduje o zařazení do celního sazebníku, a tedy i o výši cla. Stěžovatel navíc vytyká, že celní úřad, žalovaný ani soud prvního stupně se povahou předmětného zboží nezabývali i přesto,

že stěžovatel opakovně předkládal jeho technickou specifikaci dokládající jím tvrzené skutečnosti. Pokud tak správní orgány nepostupovaly, zkrátily stěžovatele na jeho právech.

[9] Stěžovatel dále považuje postup žalovaného a městského soudu, kteří při rozhodování odmítli aplikovat nosné závěry z rozsudku Soudního dvora z toho důvodu, že výklad Soudního dvora se týká sazebního zařazení zboží v době před účinností nařízení č. 348/2004, za nesprávný a nezákonný. Dle stěžovatele plní Evropský soudní dvůr (respektive Soudní dvůr Evropské unie) sjednocující funkci při výkladu a aplikaci předpisů evropského práva a navíc posléze přijaté nařízení č. 348/2004 nikterak nezasáhlo do výkladových pravidel zařazení určitých podpoložek kombinované nomenklatury k určitému zboží. Z toho vyplývá, že vyslovený názor žalovaného převzatý městským soudem o tom, že závěr Soudního dvora na jeho věc nedopadá, je mylný. Je tomu tak proto, že základní pravidla pro posouzení klasifikace zůstala stejná jak před nařízením č. 384/2004, tak i po jeho účinnosti, z čehož vycházel i Soudní dvůr ve svém rozsudku. Naopak nařízení Komise č. 384/2004 bylo po rozsudku Soudního dvora a po nabytí účinnosti nařízení Komise č. 1179/2009, kterým se mění nebo zrušují některá nařízení o zařazení zboží do kombinované nomenklatury (dále jen „nařízení č. 1179/2009“), zrušeno. Z uvedeného tak dle stěžovatele vyplývá, že v jeho věci objektivně existovaly dvě možnosti výkladu ohledně zatřídění jím dováženého zboží do kombinované nomenklatury (jednak jako ventilátor - 8414 nebo jako části součástí a příslušenství počítačů - 8473). Žalovaný i celní úřad tak měli při svém rozhodování přihlídnout minimálně k zásadě *in dubio pro mitius* a zvolit pro stěžovatele mírnější výklad, tj. provést opravu v zatřídění dováženého zboží, které se svou žádostí domáhal (tj. zařadit zboží mezi zboží nezatížené clem). Nadto však stěžovatel zdůrazňuje, že jediný správný výklad je ten, který dává prioritu chladicí komponentě, a nikoli ventilátoru, což vede k zařazení předmětného zboží do sazebníku dle návrhu stěžovatele (tj. bez cla). Ze všech těchto důvodů stěžovatel dovozuje, že clo nebylo v době jeho úhrady dlužné ze zákona, a proto bylo nutno vyhovět jeho žádosti o vrácení cla ve smyslu čl. 236 Celního kodexu.

[10] Stěžovatel rovněž zdůrazňuje důležitost výkladových pravomocí Komise, které mohou působit též zpětně. Pokud tedy ode dne platnosti nařízení č. 1179/2009 není na inkriminované zboží stanoveno žádné clo, může dle stěžovatele dlužník požádat o vrácení cla dle čl. 236 Celního kodexu. Navíc je stěžovatel toho názoru, že správní orgány i městský soud se nedostatečně vypořádaly s otázkou, zda se může žalobce domáhat vrácení cla pouze na základě předmětného přímo použitelného evropského právního předpisu, tj. na základě čl. 236 Celního kodexu. V této souvislosti stěžovatel též navrhuje předložení předběžných otázek Soudnímu dvoru Evropské unie.

[11] Stěžovatel dále poukazuje na porušení zásady předvídatelnosti správních rozhodnutí, právní jistoty a jednotnosti rozhodování správních orgánů, neboť Celní úřad Praha Ruzyně a Celní úřad Pardubice v obdobných věcech stěžovateli povolily opravu celních prohlášení dle čl. 236 Celního kodexu a uhrazené clo vrátily. V tomto případě, kdy správní orgány rozhodly opačně, tak došlo k porušení zásady legitimního očekávání.

[12] Závěrem kasační stížnosti stěžovatel brojí proti soudem deklarovanému nesplnění podmínek pro obnovu řízení. Stěžovatel spatřuje novou skutečnost, která by mohla vést k povolení obnovy řízení, nikoli v samotném rozsudku Soudního dvora, nýbrž v potvrzení výkladu v něm obsaženém, který zde byl již v době proclívání zboží, ale nebyl znám (tj. zatřídění dotčeného zboží do kategorie, ve které není clo).

[13] Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

[14] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nařízení č. 384/2004 mělo po celou dobu účinnosti (od 22. 3. 2004 do 22. 12. 2009) hmotněprávní konstitutivní povahu a po celou dobu bylo účinným hmotným právem, jež přímo dopadalo na posuzované případy. Zároveň žalovaný soudí, že rozsudek Soudního dvora se zabývá výkladem hmotného práva účinného v jiné rozhodné době (před účinností nařízení č. 384/2004), a proto nemá na posuzovaný případ vliv. Navíc zdůrazňuje, že uvedeným rozsudkem se nezměnil obsah ani rozsah všeobecného interpretačního pravidla pro výklad Harmonizovaného systému popisu a číselného označování zboží. Proto bylo předmětné zboží v rozhodné době správně klasifikováno dle nařízení č. 384/2004 a vyměřené clo je dlužné ze zákona.

[15] K povaze předmětného zboží žalovaný uvádí, že předmětem původních celních řízení byl z části dovoz chladičů s ventilátorem a z části axiálních ventilátorů s elektrickým motorem bez chladiče. Zdůrazňuje však, že celní úřad není odpovědný za správné zařazení dováženého zboží pod správnou celní nomenklaturou, ale za to, zda jsou splněny podmínky pro propuštění dováženého zboží do příslušného režimu. Obdobně není celní orgán povinen - k žádosti stěžovatele o opravu celních prohlášení a o vrácení cla z rozhodnutí v celních řízeních dle čl. 236 Celního kodexu - vést ve prospěch stěžovatele řízení, v jehož rámci by byla prokazována jeho nynější tvrzení. Bylo naopak zcela na něm, aby svá tvrzení prokázal, a pokud tak neučinil, považuje žalovaný nynější tvrzení stěžovatele za neprokázané dodatečné účelové spekulace, které jsou v rozporu s obsahem původního celního řízení a které navíc stěžovatel uplatnil až v kasační stížnosti.

[16] Žalovaný odmítá rovněž porušení zásady *in dubio pro mitius* pro sazební zařazení předmětného zboží v rozhodné době, když zdůrazňuje, že výklad nařízení č. 384/2004 byl jednoznačný a navíc toto nařízení bylo vydáno právě za účelem jednotného výkladu při sazebním zařazení výrobků složených ze dvou komponent. Sazební zařazení předmětného zboží tedy v rozhodné době nepůsobilo výkladové obtíže, v případě stěžovatele tak bylo zboží zařazeno správně a vyměřené clo tedy bylo dlužné ze zákona. Dále žalovaný opakovaně zdůrazňuje, že nařízení č. 384/2004 je obecně závazným normativním aktem, který udává závazná pravidla sazebního zařazování konkrétního zboží v tom smyslu, že konkrétní druh zboží popisuje a zařazuje do podpoložky kombinované nomenklatury celního sazebníku, takže jej nelze zvrátit následným rozhodnutím Soudního dvora (obzvláště ne se zpětnou účinností).

[17] Jde-li o vytýkané porušení zásady předvídatelnosti správních rozhodnutí – s poukazem na rozhodnutí Celního úřadu Praha Ruzyně a Celního úřadu Pardubice v obdobných věcech stěžovatele – konstatuje žalovaný, že tato okolnost neznámá, že procesní postup uvedených celních úřadů byl správný, neboť všechny dovozy stěžovatele byly uskutečněny za účinnosti nařízení č. 384/2004. Nadto zdůrazňuje, že určitá nejednotnost je vlastní každému paralelnímu systému rozhodování, přičemž právě odvolací orgány mají za úkol sjednocovat právní názory.

[18] Ve věci poukazované obnovy řízení a naplnění jejich předpokladů, žalovaný vytýká, že stěžovatel ve skutečnosti ve svých návrzích o uplatnění mimořádného opravného prostředku neřádal, žádal pouze o opravu celních prohlášení a o vrácení cla dle čl. 236 Celního kodexu. Uplatněním mimořádného opravného prostředku se žalovaný zabýval zcela v intencích původního požadavku stěžovatele a takto změnil rozhodnutí celního úřadu. Zdůrazňuje

však, že považuje za absurdní, pokud by důvodem pro obnovu řízení mohl být dodatečně zaujatý právní názor Soudního dvora.

[19] Žalovaný tedy soudí, že stěžovatel nebyl zkrácen na svých právech tím, že mu nebylo clo vráceno, neboť částka cla byla v době jeho úhrady dlužná ze zákona. Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

IV. Replika stěžovatele k vyjádření žalovaného

[20] V replice na vyjádření žalovaného stěžovatel předně poukázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 4. 2014, č. j. 7 Afs 14/2014 - 80 (veškerá judikatura zdejšího soudu dostupná z: www.nssoud.cz), v němž sedmý senát zrušil rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatel soudí, že především závěry týkající se nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu i rozhodnutí žalovaného jsou plně vztažitelné i na nyní projednávanou věc.

[21] Dále stěžovatel reaguje na argumenty žalovaného, přičemž ve většině opakuje již uvedené v doplnění kasační stížnosti. Především poukazuje na nesprávnost a nezákonnost nařízení č. 384/2004 z důvodu jeho rozporů s Celním sazebníkem, jehož znění se v době před nabytím účinnosti inkriminovaného nařízení nijak nezměnilo, přičemž výklad Soudního dvora je silnější než znění nařízení a jakákoli aplikace práva v rozporu s jeho rozhodnutím je nezákonná.

V. Řízení o předběžné otázce před Soudním dvorem

[22] Nejvyšší správní soud svým usnesením ze dne 13. 8. 2014, č. j. 2 Afs 51/2014 – 73, řízení ve věci stěžovatelovy kasační stížnosti přerušil. Důvodem bylo předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie, jestli byl bod 2 tabulky uvedené v příloze nařízení Komise (ES) č. 384/2004 ze dne 1. 3. 2004, o zařazení určitého zboží do kombinované nomenklatury, platný v době jeho účinnosti od 22. 3. 2004 do 22. 12. 2009 v rozsahu bodu 2 jeho přílohy, v němž se stanovilo, že výrobky sestávající z chladicího tělesa „heat sink“ a z ventilátoru spadají do podpoložky 8414 59 30 KN, a jestli tedy byl aplikovatelný na nyní projednávanou věc.

[23] Soudní dvůr Evropské unie vycházel z toho, že rozsudek vydaný v řízení o předběžné otázce není konstitutivní, ale čistě deklaratorní povahy s tím důsledkem, že jeho účinky sahají v zásadě k datu, kdy vykládané pravidlo vstoupilo v platnost (viz zejména rozsudek C-429/12, bod 30). Rozsudek Soudního dvora C-173/08 dovodil, že výrobky sestávající z chladiče a ventilátoru určené výlučně k použití v počítači musí být zařazeny do podpoložky 8473 30 90 KN ve znění upraveném nařízením č. 1789/2003, která byla změněna na podpoložku 8473 30 80 KN ve znění upraveném nařízením č. 1214/2007. Soudní dvůr konstatoval, že základní charakter těchto výrobků určuje chladič, a nikoli ventilátor. Soudní dvůr posuzoval předběžné otázky nikoli z hlediska ustanovení nařízení č. 384/2004, ale nařízení č. 2658/87 ve znění nařízení č. 1789/2003, neboť prvně uvedené nařízení nebylo v rozhodné době ještě účinné.

[24] V souladu s bodem 2 tabulky uvedené v příloze nařízení č. 384/2004 měly být uvedené výrobky zařazeny do podpoložky 8414 59 30 KN (od 1. 1. 2006 do podpoložky 8414 59 20 KN), neboť dle odůvodnění tohoto bodu je ventilátor základní součástí těchto výrobků a určuje jejich základní charakter.

pokračování

[25] Je tak zřejmé, že výklad podaný Soudním dvorem, dle kterého musí být výrobky sestávající z chladiče a ventilátoru výlučně určené k použití v počítači zařazeny do podpoložky 8473 30 90 KN, protirečí bodu 2 tabulky nařízení č. 384/2004 i jeho odůvodnění.

[26] Soudní dvůr však poukázal na to, že nařízení č. 384/2004 je prováděcím nařízením, jehož právním základem je nařízení č. 2658/87, tedy celní sazebník, jenž stanoví všeobecná pravidla pro výklad KN. Ustanovení nařízení č. 384/2004 přijaté k provedení těchto všeobecných pravidel tedy nemůže být v rozporu s výkladem Soudního dvora, který byl přijat ohledně uvedených pravidel v otázce sazebního zařazení stejného druhu výrobků, jako v nyní projednávané věci.

[27] S ohledem na uvedené proto sedmý senát Soudního dvora Evropské unie usnesením ze dne 11. 6. 2015 ve věci C-405/14 odpověděl na položenou předběžnou otázku tak, že bod 2 tabulky uvedené v příloze předmětného nařízení byl během doby účinnosti tohoto nařízení neplatný. Za předpokladu, že výrobky dotčené v nyní projednávané věci sestávají z chladičového tělesa a ventilátoru a jsou určeny výlučně k použití v počítači, musí být jejich sazební zařazení provedeno na základě všeobecných pravidel pro výklad kombinované nomenklatury upravených v nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění nařízení Komise (ES) č. 1214/2007 ze dne 20. září 2007.

[28] Soudní dvůr také připomenul, že rozhodnutí Soudního dvora, jimiž je v řízení o předběžné otázce shledán unijní akt neplatným, mají v zásadě retroaktivní účinek (viz rozsudek C-228/92, bod 17).

[29] Usnesením ze dne 13. 7. 2015, č. j. 2 Afs 51/2014 - 120, Nejvyšší správní soud předsedkyní senátu vyslovil, že se v řízení pokračuje.

VI. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[30] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná. Nejsou však přípustné všechny uplatněné námitky. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. se kasační stížnost nemůže opírat o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. V daném případě se jedná o námitku, již stěžovatel vytýká žalovanému, resp. městskému soudu, nezákonnost napadených rozhodnutí pro porušení zásady *in dubio pro mitius* a námitku, že se soud i celní orgány nedostatečně vypořádaly s tím, zda se může stěžovatel domáhat vrácení cla pouze na základě předmětného přímo použitelného evropského právního předpisu, tj. na základě čl. 236 Celního kodexu. Poněvadž stěžovateli nic nebránilo uplatnit tyto námitky již v řízení před městským soudem, nelze se jimi v kasačním řízení věcně zabývat.

[31] Důvodnost kasační stížnosti pak zdejší soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[32] Kasační stížnost je důvodná.

[33] Předně se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, neboť pouze u přezkoumatelného rozsudku lze v zásadě vážit důvodnost uplatněných námitek. Stěžovatel v kasační stížnosti namítá jak nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, tak nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost.

[34] Pokud jde o nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, z konstantní judikatury zdejšího soudu je patrné, že rozhodnutí soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů především tehdy, opírá-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), nebo pokud zcela opomene vypořádat některou z uplatněných žalobních námitek (srov. rozsudek ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, popřípadě rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74). Obdobně je rozhodnutí soudu zatíženo nepřezkoumatelností v případě, že se soud ztotožní se závěry správního orgánu a označí je za správné, přičemž se ale nevypořádá s věcnými či právními námitkami v žalobě uplatněnými proti takovým závěrům (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2005, č. j. 4 As 13/2004 – 55), respektive pokud z jeho odůvodnění není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, a to zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Stěžovatel namítá, že se městský soud nezabýval povahou deklarovaného zboží, ačkoli právě povaha zboží je dle stěžovatelova názoru pro posouzení věci zásadní. Nejvyšší správní soud k této námitce uvádí, že městský soud skutečně povahu deklarovaného zboží neposuzoval, nicméně ta nebyla v soudním řízení jakkoli zpochybnována stěžovatelem ani žalovaným, a tudíž ji nebylo ani nutné jakkoli prověřovat. Spornou byla pouze aplikovaná právní úprava. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů tak shledána nebyla.

[35] Protože sám stěžovatel nijak v kasační stížnosti nekonkretizoval, proč by měl být rozsudek městského soudu stížen vadou spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí, zabýval se Nejvyšší správní soud touto námitkou v obecné rovině. Nejvyšší správní soud neshledal ani důvod pro zrušení rozsudku městského soudu pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz výše uvedený rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75) lze za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, případně, jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Podobně je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost takové rozhodnutí, jehož odůvodnění je vystavěno na rozdílných a vnitřně rozporných právních hodnoceních téhož skutkového stavu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007 - 107). Žádnou z výše uvedených vad však rozsudek městského soudu netrpí. Je jasné patrné, jak soud rozhodl, výrok byl řádně odůvodněn a je zřejmé, kdo jsou účastníci řízení a k jakému rozhodnutí správního orgánu se rozsudek váže. Ani vnitřní rozpornost právních hodnocení rozsudek městského soudu neobsahuje, když celá právní argumentace vede ke stejnému závěru. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že rozsudek městského soudu netrpí vadou, kterou je možno podřadit pod kasační důvod dle §103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[36] Protože byl rozsudek městského soudu shledán přezkoumatelným, lze přistoupit k posouzení kasačních námitek směřujících k meritu věci.

pokračování

[37] Jak již bylo shora uvedeno, stěžovatel požádal celní úřad o opravu celních prohlášení a o vrácení cla dle čl. 236 nařízení Rady č. 2913/93, neboť se domníval, že vybrané clo nebylo dlužné ze zákona.

[38] Spornou otázkou mezi účastníky v řízení před městským soudem tedy bylo, zda má stěžovatel nárok na vrácení cla podle ustanovení čl. 236 nařízení Rady č. 2913/93 s ohledem na rozsudek Soudního dvora C-173/08. Žalovaný byl toho názoru, že nikoliv, neboť zboží dovážené stěžovatelem bylo zařazeno v souladu s nařízením č. 2658/87 a nařízením č. 384/2004. Žalovaný poukázal na zákaz retroaktivity evropského práva i rozsudků Soudního dvora, a zdůraznil, že výklad evropských předpisů provedený Soudním dvorem je aplikovatelný až od doby účinnosti jeho rozsudku. Protože bylo předmětné zboží dováжено a propuštěno v období před vyhlášením rozsudku Soudního dvora, měl žalovaný za to, že v době zaplacení cla byla stanovená částka cla dlužná ze zákona. Žalovaný neshledal podmínky ani pro využití mimořádných opravných prostředků dle § 54 a 55b zákona o správě daní a poplatků.

[39] Městský soud tento závěr potvrdil, neboť vyšel z předpokladu, že poněvadž v době dovozu předmětného zboží platilo nařízení č. 384/2004, celní orgány musely postupovat podle tohoto přímo aplikovatelného závazného právního předpisu. Pokud tedy bylo zboží zařazeno v souladu s tímto nařízením, byla vyměřená a zaplacená částka cla vyměřena zákonně a není zde důvod ke změně zařazení zboží a tedy ani k opravě celního prohlášení ani k vrácení cla.

[40] Pro potvrzení závěrů celních orgánů ohledně posouzení zařazení zboží deklarovaného stěžovatelem jako ventilátory k PC resp. jako chladiče CPU tak městský soud považoval za zásadní přímou aplikovatelnost nařízení č. 384/2004, konkrétně bodu 2 tabulky jeho přílohy.

[41] Jak je ale zřejmé z usnesení Soudního dvora Evropské unie, jímž bylo rozhodnuto o předběžné otázce v této věci, jedná se o názor nesprávný, neboť toto nařízení bylo v části aplikovatelné na zařízení tvořené axiálním ventilátorem a hliníkovým chladičím tělesem, prohlášeno za neplatné, a to *ex tunc* (od počátku), pro rozpor se závazným výkladem Soudního dvora stran nařízení č. 2658/87, a tedy pro rozpor s předpisem, k jehož provedení bylo vydáno. Nařízení č. 384/2004 proto nebylo lze použít na zařazení zboží v nyní projednávané věci, jednalo-li se o zboží tvořené chladičem a ventilátorem, určené pro použití v počítači.“

[42] Poněvadž byla zásadní otázka použitelnosti bodu 2 tabulky obsažené v příloze nařízení č. 384/2004 závazně vyřešena Soudním dvorem Evropské unie, jehož rozhodnutím je zdejší soud vázán, nelze než konstatovat, že městský soud a celní orgány na věc aplikovaly neplatný právní předpis, čímž zatížily svá rozhodnutí vadou nezákonnosti, pročež je nutné je zrušit.

[43] S ohledem na uvedené se již nebude Nejvyšší správní soud zabývat kasačními námitkami stěžovatele směřujícími k (ne)aplikaci uvedeného nařízení, resp. námitkami ohledně správného zařazení zboží sestávajícího z chladičích zařízení a ventilátoru, které je určeno pro použití v počítači, neboť by to bylo nadbytečné. Jednalo-li se v nyní projednávané věci o uvedené zboží, nebyla částka cla vyměřená stěžovateli dlužná ze zákona a stěžovatel má podle čl. 236 nařízení Rady č. 2913/93 nárok na její vrácení.

[44] Pokud jde o další námitky stěžovatele, vyjádří se k nim zdejší soud pouze obecně, neboť byla shledána vada, pro kterou je na místě napadený rozsudek zrušit.

[45] Pokud stěžovatel namítá, že ani městský soud, ani celní orgány neposuzovaly charakter či účel deklarovaného zboží a nedovodily, že základním pro zařazení zboží do správné podpoložky KN je chladič (heat sink) a nikoliv ventilátor, je nutno mu dát za pravdu. K tomu, proč se uvedenou skutečností nezabýval městský soud, již bylo pojednáno výše (viz bod 34). Pokud jde o neposuzování povahy zboží celními orgány, k této skutečnosti došlo pouze proto, že celní orgány neakceptovaly stěžovatelovu argumentaci rozsudkem Soudního dvora C-173/08 a vycházely pouze z díkce nařízení č. 384/2004. Za zásadní pro zařazení deklarovaného zboží proto, s ohledem na znění bodu 2 tabulky uvedené v příloze zmiňovaného nařízení, považovaly ventilátor, a na základě toho je nesprávně zařadily do podpoložky 8414 59 30 KN. V dalším řízení tak bude povinností žalovaného, bude-li mít pochybnosti o povaze zboží, zjistit, zda se skutečně jednalo o zboží sestávající z chladiče a ventilátoru, které je určeno k použití v počítači.

[46] Stěžovatel nesouhlasí s městským soudem ani v tom, že rozsudek C-173/08 nebyl důvodem pro obnovu řízení. Se závěrem městského soudu však nutno souhlasit, jelikož rozsudek Soudního dvora v jiné věci není tím důvodem, na který pamatuje ust. § 54 zákona o správě daní a poplatků, tedy *novou skutečností nebo důkazem, které nemohly být bez zavinění daňového subjektu nebo správce daně uplatněny již dříve v řízení a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí*. Uvedený rozsudek Soudního dvora neobsahuje skutečnosti ani důkazy objasňující skutkový stav projednávané věci, nýbrž pouze právní posouzení. Obnova řízení je ale institutem, jenž je zaměřen na opravu těch rozhodnutí, které vykazují nedostatky ve zjištění skutečného stavu věci nebo nedodržení některých procesních podmínek, což není tento případ, neboť jak i sám stěžovatel od počátku tvrdí, zařazení zboží bylo provedeno chybně nikoliv pro skutková, ale pro právní pochybení. Obnova řízení odůvodněná pouze rozsudkem Soudního dvora tak v tomto případě nebyla na místě.

[47] Nejvyšší správní soud *obiter dictum* reaguje také na tvrzení městského soudu, jímž aproboval závěr žalovaného, že nebylo na místě využití žádných mimořádných opravných prostředků, a to přesto, že stěžovatel v kasační stížnosti explicitně rozporuje pouze závěr krajského soudu ohledně institutu obnovy řízení dle § 54 zákona o správě daní a poplatků. Nejvyšší správní soud má za to, že v tomto případě zde byl prostor pro využití institutu přezkumného řízení podle § 55b zákona o správě daní a poplatků, jenž byl žalovaným i městským soudem také posuzován (i když nad rámec stěžovatelovy žádosti). Podle tohoto ustanovení *„na žádost daňového subjektu nebo z úřední povinnosti může být rozhodnutí správce daně, které je v rozporu s právními předpisy nebo se zakládá na podstatných vadách řízení, a okolnosti nasvědčují tomu, že došlo ke stanovení daně v nesprávné výši, zrušeno, nahrazeno jiným nebo změněno. Shledá-li správce daně po přezkoumání rozhodnutí, že podmínky pro povolení tohoto přezkoumání nebyly splněny, přezkoumávané rozhodnutí potvrdí.“* (podtrženo NSS).

[48] Pokud jde o tvrzené porušení zásady legitimního očekávání, když některé celní úřady stěžovateli do vrátily a jiné nikoli, Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že ačkoli tato skutečnost svědčí o nejednotné praxi celních orgánů, nejedná se o porušení zásady legitimního očekávání. Legitimní očekávání je totiž spojeno se správní praxí, kterou si vytvoří konkrétní správní orgán, a to tam, kde mu zákon dává prostor pro správní uvážení. Otázkou správní praxe a legitimního očekávání se zabýval Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006 – 132, v němž uvedl, že, *„[p]rincip vázanosti správního orgánu vlastní správní praxí, jestliže se taková praxe vytvořila, vyplývá ze zásady zájmu libovůle a neodůvodněně nerovného zacházení (viz čl. 1 věta první Lisánský základních práv a svobod). Tento ústavní princip, jenž musí veřejná správa respektovat, je vyjádřen i na úrovni podústavního práva v § 2 odst. 4 in fine zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. V citovaném ustanovení je uvedeno,*

pokračování

že správní orgán dbá (...) i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly neodůvodněné rozdíly. Uvedeným ustanovením je vyjádřena zásada legitimního očekávání, která vytváří předpoklady pro předvídatelnost činnosti veřejné správy.“ V případě stěžovatele nelze argumentovat legitimním očekáváním, protože se v dané věci nejedná o správní praxi, tedy ani o její nejednotnost, ale o nesprávný výklad a aplikaci právní normy, resp. lépe řečeno o aplikaci nesprávné (neplatné) právní normy na projednávanou věc.

VII. Závěr

[49] Nejvyšší správní soud na základě shora předestřené argumentace napadený rozsudek městského soudu podle § 110 odst. 1 věta první s. ř. s. zrušil. S ohledem na důvody zrušení rozsudku městského soudu a efektivitu dalšího procesního postupu přistoupil podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. také ke zrušení napadených rozhodnutí Celního ředitelství Praha. Podle § 78 odst. 4 s. ř. s. pak vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

[50] Zruší-li Nejvyšší správní soud i rozhodnutí správního orgánu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento správní orgán vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.). Tento právní názor spočívá zejména v tom, že žalovaný bude povinen znovu posoudit žádosti stěžovatele o opravu celních prohlášení a vrácení cla podle čl. 236 Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 s ohledem na výklad podaný v tomto rozsudku a v usnesení Soudního dvora a v případě pochybností o povaze zboží také posoudit, zda se v nyní projednávané věci jednalo o zboží tvořené ventilátorem a chladičem, které je určeno výlučně k použití v počítači. Své rozhodnutí pak bude žalovaný povinen patřičně odůvodnit tak, že specifikuje skutkový stav projednávaných věcí a provede jeho právní hodnocení (zejména se vysloví k naplnění podmínek aplikovaných ustanovení).

VIII. Náklady řízení

[51] V případě, že Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a současně zrušil i rozhodnutí žalovaného správního orgánu, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, která předcházela zrušenému rozhodnutí městského soudu (§ 110 odst. 3, věta druhá, s. ř. s.). Náklady řízení tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 - 98).

[52] Výrok o náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem se opírá o ust. § 60 odst. 1, věta první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel měl ve věci plný úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný ve věci úspěch neměl, a proto je povinen zaplatit stěžovateli náhradu nákladů řízení.

[53] Důvodně vynaložené náklady sestávají ze zaplacených soudních poplatků, z odměny za zastupování a z náhrad výdajů zástupce stěžovatele.

[54] Náklady za zaplacené soudní poplatky tvoří částku ve výši 7000 Kč [1 x 2000 Kč za žalobu podle položky č. 14a bod 2 písm. a) sazebníku soudních poplatků, který je přílohou

zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích, ve znění účinném do 31. 12. 2010 a 1 x 5000 Kč za kasační stížnost podle položky č. 19 tohoto zákona ve znění pozdějších předpisů].

[55] Dále se stěžovateli přiznává odměna a hotové výdaje jeho zástupce, přičemž výše odměny za jeden úkon právní služby činí 2100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění do 31. 12. 2012], resp. 3100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu ve znění od 1. 1. 2013]. Stěžovatel byl v řízení před městským soudem zastoupen advokátem Mgr. Petrem Pešatem. Soud proto stěžovateli přiznal částku 4200 Kč za dva úkony právní služby provedené tímto advokátem do 31. 12. 2012 spočívající v převzetí a přípravě zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu] a podání ve věci samé – správní žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Stěžovatel městskému soudu dne 24. 1. 2014 doručil oznámení o změně právního zastoupení s tím, že jeho novým zástupcem ve věci bude Mgr. Vratislav Urbášek, advokát, jenž jej následně zastupoval i v řízení o kasační stížnosti. Soud tak stěžovateli přiznal částku 12 400 Kč za čtyři úkony právní služby provedené po 1. 1. 2013 jeho novým zástupcem spočívající v převzetí a přípravě zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu], účast na jednání před soudem v délce nepřevyšující dvě hodiny [§ 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu] a dvě podání ve věci samé – kasační stížnost a replika k vyjádření žalovaného [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou praxí stěžovateli nepřiznal odměnu za úkon spočívající v převzetí a přípravě věci v kasačním řízení před Nejvyšším správním soudem, neboť tento úkon zástupce stěžovatele provedl již v rámci řízení před městským soudem, kde mu za něj také byla přiznána odměna. V řízení před Soudním dvorem Evropské unie stěžovateli nevznikly žádné náklady.

[56] K šesti úkonům právní služby soud připočetl paušální náhradu hotových výdajů zástupce stěžovatele ve výši 300 Kč za jeden úkon, tj. celkem částku 1800 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu).

[57] Jelikož zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšil soud v souladu s § 57 odst. 2 s. ř. s. částku odpovídající odměně a náhradě hotových výdajů o částku 3864 Kč odpovídající 21 % sazbě daně z přidané hodnoty [§ 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty].

[58] Procesně neúspěšnému žalovanému tak Nejvyšší správní soud uložil povinnost zaplatit úspěšnému stěžovateli na náhradě nákladů řízení částku ve výši 29 264 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2015

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **PST CLC, a. s.**, se sídlem Nádražní 969/112, Ostrava – Moravská Ostrava, zastoupen Mgr. Vratislavem Urbáškem, advokátem se sídlem Národní 973/41, Praha 1, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, proti rozhodnutím Celního ředitelství Praha ze dne 30. 4. 2010, č. j. 6404-2/10-1701-21 a ze dne 4. 5. 2010, č. j. 6405-2/10-1701-21, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2014, č. j. 5 Af32/2010 - 76, o návrhu na přiznání dalších nákladů řízení,

t a k t o :

Výrok rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Afs 51/2014 - 123, se doplňuje takto: Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě dalších nákladů řízení částku 20 631 Kč k rukám Mgr. Vratislava Urbáška, advokáta, do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í:

1. Na základě kasační stížnosti žalobce zkoumal Nejvyšší správní soud zákonnost rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 5. 2. 2014, č. j. 5 Af 32/2010 – 76, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutím Celního ředitelství Praha ze dne 30. 4. 2010, č. j. 6404-2/10-1701-21, a ze dne 4. 5. 2010, č. j. 6405-2/10-1701-21.
2. Řízení o kasační stížnosti bylo přerušeno usnesením zdejšího soudu ze dne 13. 8. 2014, č. j. 2 Afs 51/2014 - 73, jímž byla současně předložena předběžná otázka Soudnímu dvoru Evropské unie. Po rozhodnutí tohoto soudu o předběžné otázce rozhodl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 13. 7. 2015, č. j. 2 Afs 51/2014 - 120, o pokračování řízení, přičemž v odůvodnění tohoto usnesení uvedl, že účastníci řízení mají možnost se k věci vyjádřit, případně aktualizovat náklady řízení ve lhůtě dvou týdnů od doručení usnesení.
3. Rozsudkem ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Afs 51/2014 - 123, Nejvyšší správní soud zrušil jak přezkoumávaný rozsudek městského soudu, tak i obě rozhodnutí žalovaného. Na náhradě nákladů řízení uložil žalovanému zaplatit žalobci částku 29 264 Kč. Přitom rozhodoval o náhradě nákladů řízení před městským soudem i před Nejvyšším správním soudem.
4. Podáním doručeným tomuto soudu dne 28. 7. 2015 předložil žalobce na základě výše uvedené výzvy vyjádření k věci a následující vyúčtování nákladů řízení, přičemž předeslal, že věc

byla mimořádně obtížná, časově náročná a bylo třeba použít cizího práva; to vše podle něho odůvodňuje zvýšení náhrady nákladů na trojnásobek. Náklady vyúčtoval takto:

„správní řízení

<i>žádost o vrácení cla</i>	3.300,- (zvýšená odměna)
<i>odvolání proti rozhodnutí o nevrácení cla</i>	3.300,- (zvýšená odměna)

řízení před Městským soudem v Praze nárokuje 10 úkonů právní služby

<i>převzetí a příprava zastoupení</i>	9.600,- (zvýšená odměna)
<i>žaloba proti rozhodnutí Generálního ředitelství cel</i>	9.600,- (zvýšená odměna)
<i>doplnění žalobce</i>	3.400,-
<i>sdělení k podjatosti a nesouhlas s rozhodnutím bez jednání</i>	3.400,-
<i>žádosti o sdělení stavu řízení 2x</i>	
<i>převzetí zastoupení Mgr. Vratislavem Urbáškem</i>	9.600,- (zvýšená odměna)
<i>další porada s klientem přesabující 1 hodinu</i>	9.600,- (zvýšená odměna)
<i>nahlížení do spisu</i>	
<i>jednání přes MS Praha</i>	9.600,- (zvýšená odměna)

za řízení před Nejvyšším správním soudem

<i>převzetí a příprava zastoupení</i>	9.600,- (zvýšená odměna)
<i>další porada s klientem přesabující 1 hodinu</i>	9.600,- (zvýšená odměna)
<i>sepsání právního rozboru ve věci</i>	9.600,- (zvýšená odměna)
<i>kasací stížnost</i>	9.600,- (zvýšená odměna)
<i>doplnění kasací stížnosti</i>	9.600,- (zvýšená odměna)
<i>replika žalobce k vyjádření žalovaného</i>	9.600,- (zvýšená odměna)
<i>stanovisko ve věci a vyčíslení nákladů řízení</i>	9.600,- (zvýšená odměna)

za řízení před Soudním dvorem Evropské unie

<i>vyjádření Soudnímu dvoru Evropské unie</i>	9.600,- (zvýšená odměna)
---	--------------------------

celkem **138.200,- + DPH (29.022,-)**
a uhrazený soudní poplatek“

5. Nejvyšší správní soud s ohledem na vydaný rozsudek vážil, zda je možné o účtovaných nákladech řízení ve prospěch žalobce ještě rozhodnout. Dospěl k závěru, že tak lze učinit pouze zčásti. Nelze rozhodnout o nákladech, o nichž bylo rozhodnuto uvedeným rozsudkem. Pokud jde o náklady, o nichž nerozhodl, lze postupovat podle § 166 odst. 1, 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, za použití § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.). Podání žalobce akceptoval jako návrh na takový postup.

6. K nákladům, o nichž dosud nerozhodl, Nejvyšší správní soud v první řadě konstatuje, že je vyloučeno, aby v soudním řízení byla přiznána náhrada nákladů, které vznikly v předchozím

pokračování

správním řízení. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. (a za podmínek tam uvedených) má účastník řízení právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem.

7. Ve vztahu k nákladům řízení spojeným s řízením před městským soudem a před Nejvyšším správním soudem je třeba vycházet z již vydaného rozsudku. Ten přiznal na náhradě nákladů výše uvedenou částku, sestávající z částky 7000 Kč za zaplacené soudní poplatky a dále přiznal náhradu za dva úkony právní služby provedené prvním advokátem do 31. 12. 2012 (v sazbě 2100 Kč za úkon) a 4 úkony právní služby provedené druhým advokátem po tomto datu (v sazbě 3100 Kč za úkon). V případě prvního advokáta se jednalo o přípravu a převzetí věci a podání žaloby, v případě druhého advokáta o přípravu a převzetí věci, účast na jednání městského soudu, podání kasační stížnosti a repliky k vyjádření žalovaného. Výslovně Nejvyšší správní soud uvedl, že nepřiznal úkon spočívající v převzetí a přípravě věci v kasačním řízení před Nejvyšším správním soudem, neboť tento úkon zástupce stěžovatele provedl již v rámci řízení před městským soudem, kde mu za něj také byla přiznána odměna. O těchto úkonech a s nimi spojených nákladech tedy Nejvyšší správní soud pravomocně rozhodl, a tím je i uzavřena možnost jakkoliv o nich znovu rozhodovat. Je tak vyloučeno i zvýšení mimosmluvní odměny za tyto úkony na trojnásobek ve smyslu § 12 odst. 1 zákona č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v rozhodném znění. Nejvyšší správní soud při tomto rozhodování vycházel z účtování náhrady nákladů řízení zástupci stěžovatele tak, jak bylo uvedeno v žalobě, při jednání městského soudu a v kasační stížnosti, kde bylo vždy požadováno přiznání náhrady nákladů řízení podle zákona, případně podle obsahu spisu, aniž by bylo vůbec zmíněno, že úkony jsou považovány za výjimečně obtížné a z jakých důvodů. Nejvyšší správní soud navíc podotýká, že v současné době je zcela běžné, že je v soudních podáních argumentováno unijními předpisy a rozhodnutími evropských soudů (a to zejména ve věcech finančních, celních a hospodářské soutěže), aniž je to považováno za důvod pro navýšení odměny.

8. Úkony, o jejichž náhradě Nejvyšší správní soud nerozhodoval, pak podle výše uvedeného podání jsou: a) ve vztahu k řízení před městským soudem - doplnění žaloby (3400 Kč), sdělení k podjatosti a nesouhlas s rozhodnutím bez jednání (3400 Kč), další porada s klientem (9600 Kč), b) ve vztahu k řízení před Nejvyšším správním soudem - porada s klientem (9600 Kč), sepsání právního rozboru věci (9600 Kč), doplnění kasační stížnosti (9600 Kč), vyjádření ze dne 28. 7. 2015 (9600 Kč).

9. Nejvyšší správní soud o nich uvážil následovně: V řízení před městským soudem lze akceptovat jako samostatný úkon doplnění žaloby ze dne 12. 10. 2010, neboť nešlo o odstranění vad žaloby, ale o doplnění následně získaných dokladů k argumentaci v ní uvedené (doplnění rozhodnutí celních úřadů podporující právní názor žalobce). Jde o úkon podle § 11 odst. 1 písm. d) [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f)] advokátního tarifu ve znění do 31. 12. 2012, za který přísluší částka 2100 Kč. Vyjádření ze dne 29. 11. 2010 neobstojí jako plnohodnotný úkon a odměnu lze přiznat pouze ve výši jedné poloviny [§ 11 odst. 2 písm. d), odst. 3 advokátního tarifu], tedy ve výši 1050 Kč. Oproti tomu požadovaný úkon spočívající v další poradě s klientem nebyl nijak konkretizován, ani doložen, ani neplyne ze spisu. Tuto poradou nebylo možno uznat za prokázaný úkon právní služby.

10. Z úkonů provedených před Nejvyšším správním soudem naopak tvrzenou poradou s klientem soud akceptoval. Sice rovněž není doložena, ovšem z logiky věci je zřejmé, že po rozhodnutí městského soudu bylo třeba projednat další procesní postup a podání kasační stížnosti; zde jde o úkon podle § 11 odst. 1 písm. c) [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d)] advokátního tarifu ve znění po 1. 1. 2013, za který přísluší částka 3100 Kč. Stejně tak je třeba

uznat vyjádření podané dne 28. 7. 2015 s ohledem na to, že bylo podáno na základě výzvy soudu. Na překážku není ani doba jeho podání; zde Nejvyšší správní soud vycházel z judikatury civilních soudů, která připouští uznání nákladů za úkon učiněný dokonce po právní moci rozhodnutí, pokud s věcí souvisí (k tomu viz Winterová a kol., Občanský soudní řád, Komentář, LINDE 2007, s. 305). Jedná se o úkon podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu znění ve znění po 1. 1. 2013, za který přísluší částka 3100 Kč. Nejvyšší správní soud není názoru, že by tyto úkony splňovaly podmínky § 12 odst. 1 advokátního tarifu pro mimořádné zvýšení mimosmluvní odměny. Dále nelze přiznat požadovanou odměnu za úkon spočívající v sepsání právního rozboru věci. Není prokázáno, že a z jakých důvodů byl sepsován, ve spise se nenachází, a z ničeho neplyne, že se jednalo o účelně vynaložený náklad řízení. Stejně tak nelze uznat za takový úkon doplnění kasační stížnosti. Kasační stížnost má zákonem stanovené náležitosti, a pokud je stěžovatel doplňoval až na výzvu soudu (usnesení ze dne 21. 3. 2014, č. j. 2 Afs 51/2014 - 6), jednalo se o odstranění vad kasační stížnosti, nikoliv o další samostatný úkon právní služby.

11. Nejvyšší správní soud v rozsudku nebral v úvahu náklady stěžovateli vzniklé v řízení před Soudním dvorem EU, neboť ze spisu neplynuly, a ani z rozhodnutí tamního soudu nebylo zřejmé, že by stěžovatel k věci podával vyjádření. Nyní však doložil text vyjádření a kopii dokladu o tom, že bylo odesláno. Jedná se o úkon podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu ve znění po 1. 1. 2013, za který přísluší částka 3100 Kč. Zde soud vážil, zda nejsou splněny podmínky pro mimořádné zvýšení podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu. Na jedné straně se jedná o podání k mezinárodnímu soudu, na druhé straně se jím stěžovatel vyjadřoval k otázce předložené Nejvyšším správním soudem sledující právní názor prospěšný stěžovateli. Za odpovídající proto považuje zvýšení mimosmluvní odměny na dvojnásobek, tj. na částku 6200 Kč.

12. Doplněním rozsudku tedy Nejvyšší správní soud uznal za další účelně vynaložené náklady 1 úkon právní služby v sazbě 2100 Kč a 1 úkon ve snížené sazbě (tj. 3150 Kč), 3 úkony právní služby v sazbě 3100 Kč, přičemž v jednom případě odměnu zvýšil na dvojnásobek (tj. 12 400 Kč); celkem za úkony 15 550 Kč.

13. K pěti úkonům právní služby soud připočetl paušální náhradu hotových výdajů zástupce stěžovatele ve výši 300 Kč za jeden úkon, tj. celkem částku 1500 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tak dodatečně přiznané náklady činí 17 050 Kč.

14. Jelikož zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšil soud v souladu s § 57 odst. 2 s. ř. s. částku odpovídající odměně a náhradě hotových výdajů o částku 3581 Kč odpovídající 21 % sazbě daně z přidané hodnoty [§ 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty].

15. Procesně neúspěšnému žalovanému proto Nejvyšší správní soud uložil povinnost zaplatit úspěšnému stěžovateli další částku na náhradu nákladů řízení, a to ve výši 20 631 Kč; tuto částku je povinen uhradit do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám stěžovatelova zástupce Mgr. Vratislava Urbáška (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. srpna 2015

pokračování

2 Afs 51/2014 - 125

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu